

Aydoğdu C., Şahan A. & Erman K.A. (2018). Genç tenisçilerde spora özgü başarı motivasyon düzeylerinin müsabaka performansı üzerine etkisinin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18 (2), 655-666.

Geliş Tarihi: 27/08/2017

Kabul Tarihi: 11/10/2017

GENÇ TENİŞÇİLERDE SPORA ÖZGÜ BAŞARI MOTİVASYON DÜZEYİNİN MÜSABAKA PERFORMANSI ÜZERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ*

Ceylan AYDOĞDU**
Asuman ŞAHAN***
K. Alparslan ERMAN****

ÖZET

Sporda başarıyı etkileyen birçok faktör vardır. Bu faktörlerden birisi de motivasyondur. Çalışmanın amacı; genç tenis oyuncularının spora özgü başarı motivasyon düzeylerinin tenis turnuva performansı üzerine etkisinin incelenmesidir. Çalışmaya 14-18 yaş arası, Antalya ilinde 3 farklı tenis kulübünde aktif olarak tenis sporu yapan 61 genç sporcu (36 erkek, 25 kadın) gönüllü olarak katılmıştır. Tüm katılımcılara kişisel bilgilerini ve derece yaptıkları turnuva bilgilerini içeren kişisel bilgi formu uygulanmıştır. Tenisçilerin başarı motivasyonunu ölçmek için Willis tarafından 1982 yılında geliştirilen Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeği (SÖBMÖ) kullanılmıştır. SÖBMÖ iki alt boyuttan oluşmaktadır. Bu alt boyutlardan ilki Güç Gösterme Güdüsü (GGG), ikincisi başarıya ilişkin güdülerdir. Ölçekten elde edilen puanlar cinsiyete ve müsabakalarda başarı elde etme durumlarına göre karşılaştırılmıştır. Sonuç olarak SÖBMÖ alt boyutlarından olan GGG'nün genç tenisçilerin müsabaka kazanarak üst sıralarda yer almasını etkileyen bir faktör olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Spora Özgü Başarı Motivasyonu, Tenis, Müsabaka Performansı.

INVESTIGATION OF THE EFFECT SPORT-SPECIFIC SUCCESS MOTIVATION LEVELS OF YOUNG TENNIS PLAYERS' ON THEIR TENNIS TOURNAMENT PERFORMANCES

ABSTRACT

There are many factors that affect the success in sports. One of these factors is motivation. The purpose of the study is to investigate the effect of young tennis players' sport-specific success motivation levels on their tennis tournament performances. 61 young tennis players (36 men, 25 women), between 14-18 years of age, actively playing tennis sport in three different tennis clubs in Antalya province, voluntarily participated in the study. To All participants, a personal information form containing their personal information and the information about the tournament they took part were applied. In order to measure the tennis players' success motivation levels, the Sports-Specific Success Motivation Scale (S.S.S.M.S.), which consists of two sub-dimensions and developed by Willis in 1982, was used. S.S.S.M.S.. The first one of these sub-dimensions is the power motive (POW), the second one is success-related motives. The scores from the scale were compared according to the players' gender, and their success reached in tournaments. As a result, it was determined that POW, which is one of the S.S.S.M.S. sub-dimensions, is a factor that has an effect on young tennis players' being at the top by winning the tournament.

Key Words: Sport- Specific Success Motivation, Tennis, Tournament Performance.

* ICLEL 2017 Konferansı'nda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

** Akdeniz Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, caydogdu@gmail.com

*** Dr. Öğr. Üyesi, Akdeniz Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, asusahan@akdeniz.edu.tr

**** Doç. Dr., Akdeniz Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, ermana@akdeniz.edu.tr

1.GİRİŞ

Sporcunun performansı ile fiziksel yeterlilikleri arasında pozitif ilişki vardır. Birçok sporcu benzer yeterliliklere ve antrenman fırsatlarına sahip olmalarına rağmen ancak bir kaç başarılı olabilmektedir. Bunun birçok nedeni vardır. Bu nedenlerden bir tanesi de motivasyondur (Can, 2010).

DeneySEL psikolojinin kullanılmasıyla beraber motivasyonun ölçülmesi için çeşitli yöntemler kullanılmıştır. Projektif testler, karmaşık ve basit yapıli anketlere bu yöntemlerden bazılarıdır. Günümüze değin, farklı spor branşlarında sporcuların motivasyonel yapısı ve zaman içerisindeki değışimlerini inceleyen çalışmalar yapılmıştır (Aktop, 2002).

Motivasyon son yıllarda genel psikolojinin olduğu kadar spor ve egzersiz psikolojisinde merkez konusu olmuştur. Gençlerin sağli için ya da performans amaçli fiziksel aktiviteler katılım altında yatan psikolojik faktörler büyük ilgi çekmektedir (Abakay, 2010) .

Spor bilim adamlarına göre performansın yüksek seviyede sürdürülebilmesinde ve ediniminde çeşitli faktörlerin etkilidir. Bu faktörler birincil ve ikincil faktörler olarak ikiye ayrılabilir. Üst düzey performansta birincil faktörlerden genetik, antrenman ve psikolojik faktörler ikincil faktörler olarak sosyo-kültürel ve orta derecede etkili diğer ilişkili faktörler (sporcunun uygunluk düzeyi, katıldığı yarışma sayısı vb.) önemlidir. Birincil faktörlerden psikolojik faktörler başarılı performansa sahip oyuncularla yüksek seviyede kendine güven ve konsantrasyon düzeyi, daha az dikkat dağınıklığı olarak kendini gösterir. Başarılı performansa sahip oyuncular performansları hakkında daha fazla pozitif düşüncelere sahiptir. Üstelik başarılı sporcular yarışma öncesinde ve yarışma sırasında daha az kaygı düzeyine sahiptir ve kaygı düzeylerini kontrol ederek iyi bir performans çıkarabilir (Joseph, 2004).

Motivasyon, organizmayı belli ve düzenli bir davranışa yönlendiren uyarıların toplamıdır. Başarı motivasyonu teorisi insanların fiziksel aktiviteye katılma nedenlerini uzun yıllar boyunca açıklamaya çalışmıştır. Bu süreçte motivasyon bireyin yön kazanmasında etkili olan kuvvettir (Bora, 2016).

Atkinson'a göre, başarı motivasyonu başarılı olma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünü içeren iki kişilik yapısını içerir. Başarılı olma güdüsü "elde edilen başarıdan gurur duyma ve tatmin olma deneyimleri yaşama özelliği" olarak tanımlanırken, başarısızlıktan kaçınma güdüsü "başarısız sonuçlardan utanma ya da üzüntü deneyimleri yaşama özelliği" olarak tanımlanabilir (Tazegül, 2013).

Başarı motivasyonu, "bir işi ustaca yapma, mükemmel olarak başarma, engellerin üstesinden gelme, diğerlerinden daha iyi yapma olarak tanımlamıştır". Diğer bir anlamda, "başarı motivasyonu başarısızlığa direnme, bir görevi başarmak için uğraşma olarak tanımlanabilir". Tüm bireyler huzur verici durumlarda bulunma, rahatsız edici durumlardan kaçınma eğilimindedir. Başarı motivasyonunun iç motivasyonudur ama dışsal faktörlerden etkilenmektedir. Dışsal faktörlerin başında ise hedef uygunluğu, aktiviteye katılım sebebi ve ödüller gelmektedir. Sonuç olarak başarı motivasyonu, bireyin başarılı olmak için çabalaması ve bu çabalamada ısrar etmesidir. Başarı motivasyonu teorisi bu çabanın altında yatan nedenleri açıklamaktadır (Tazegül, 2013).

Tenis sporu farklı psikolojik beceriler gerektiren sporlardan biridir. Amerika şampiyonu Jimmy Connors 1981'de tenisin % 90 zihinsel bir spor olduğunu belirtmiştir (Piotr, 2003). Tenişçinin dikkati ve başarı motivasyon düzeyi müsabaka performansını etkileyen en önemli psikolojik süreçlerdendir (Talşık, 2009). Yetenek seçimi için başarı motivasyonunun belirlenmesi önemlidir. Çünkü tenis kariyerlerinin gelecekteki performansı için güçlü bir belirteçtir (Piotr, 2003). Bu nedenle tenis antrenörleri antrenmanlar sırasında zevk alma ve eğlenme, kendine güven, pozitif düşünme/kendi kendine konuşma, hataları kabullenme, odaklanma/konsantrasyon, duygu kontrolü, dürüstlük, antrenman yoğunluğu gibi bir çok önemli mental becerileri yönetme becerisini özellikle 14 yaşından büyük tenisçilerde geliştirmelidir (Miguel, 2007). Sporcuların motivasyonunu yükseltmenin yollarından biri sporcunun kendi sınırlılıklarını fark ederek ulaşabileceği hedefler belirlemesine yardımcı olmaktır. Sporcu hedeflerini gerçekleştiremeyeceğini düşünürse kaygı düzeyi artar ve performansı azalabilir (Piotr, 2003).

1.1. Araştırmanın Amacı

Tüm bu bilgilere dayanarak bu çalışmada motivasyon düzeyinin genç tenis oyuncularında müsabaka performansı üzerine etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca bu yaştaki bireylerin motivasyon düzeyinin, cinsiyetlere ve derece elde etmedeki durumuna göre karşılaştırmaları yapılarak bir sonuca ulaşılmaya çalışılmıştır.

1.2. Araştırmanın Önemi

Sporcuların spora özgü başarı motivasyon düzeylerinin belirlenmesi yetenek seçimi kriterleri arasında kullanılarak ileride başarılı olması muhtemel sporcuların belirlenmesinde de kullanılabilir.

2. YÖNTEM

Çalışmaya 14-18 yaş aralığında olan 25 kadın 35 erkek toplam 60 genç tenis oyuncusu gönüllü olarak katılmıştır. Çalışma grubu Antalya ilindeki tenis kulüplerinde aktif olarak tenis oynayan bireylerden oluşturulmuştur. Araştırmaya başlamadan önce tüm katılımcıların ailelerinden onam formu alınmıştır. Tüm katılımcılar araştırma hakkında çalışmanın başında bilgilendirilmiştir.

Çalışmada yer alan katılımcılar öncelikle kişisel bilgilerini içeren anket formunu doldurmuştur. Daha sonra tenisçilerin başarı motivasyonunu ölçmek için Willis tarafından 1982 yılında geliştirilen Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeği (SÖBMÖ) kullanılmıştır (Willis, 1992).

Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeği toplam 40 maddeden oluşan ve maddeleri "hiçbir zaman", "çok az", "bazen", "oldukça fazla" ve "her zaman" şeklinde ifade edilen beşli likert tipindedir. Ölçekte Güç Gösterme (GGG) Gütüsü 12, Başarılı Olma (BOG) Gütüsü 17 ve Başarısızlıktan Kaçınma (BKG) Gütüsü 11 madde ile ölçülmeye çalışılmıştır (Tiryaki, 1997). Willis'in Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeği, iki alt boyuttan oluşmaktadır. Bu alt boyutlardan ilki Güç Gösterme Gütüsü, ikincisi başarıya ilişkin güdülerdir.

Başarıya ilişkin güdüler; başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsüdür. Başarıya yaklaşma güdüsü Atkinson'un teorisi içinde yer alan Başarılı

Olma Güdüsü ile aynı anlama gelmektedir ve literatürde genellikle başarılı olma güdüsü olarak kullanılmaktadır (Tiryaki, 1997).

Ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları, 996 üniversite ve lise öğrencisi üzerinde yapılmıştır. Üç alt ölçek için alfa güvenilirlik katsayısı $r=0,76$ ile $0,78$ arasında, test tekrar güvenilirlik katsayısı ise $r=0,69$ ile $0,75$ arasında bulunmuştur. Türk sporcularına uyarlanması Tiryaki ve Gödelek Tarafından yapılmıştır. Güvenirlik analizleri sonucunda alfa güvenilirlik katsayılarını Güç Gösterme Güdüsü alt ölçeği için $r=0,81$, Başarıya Yaklaşma alt ölçeği için $r=0,82$ ve Başarısızlıktan Kaçınma alt ölçeği için $r=0,80$ olarak bulunmuşlardır (Tiryaki, 1997).

2.1.İstatistik yöntem: Tüm katılımcıların tanımlayıcı istatistikleri yapıldı. Gruplar arasındaki farkı belirlemek için (derecesi olan ve olmayan ya da kadın ve erkek sporcular) t testi kullanıldı. Anlamlılık düzeyi $\alpha=0,05$ olarak belirlendi.

3. BULGULAR

Tablo 1.

Çalışma Gruplarının tanımlanması

Parametreler	Tüm grup	Kadınlar	t	p	Erkekler
	$\bar{X}\pm S.S$ (n=61)	$\bar{X}\pm S.S$ (n=25)			$\bar{X}\pm S.S$ (n=36)
Yaş(yıl)	15,48±1,17	15,0±1,00	2,86	0,06	15,83±1,17
Boy(cm)	1,68±7,49	163,2±3,52	6,17	0,00*	172,69±7,07
Ağırlık(kg)	60,8±7,01	56,2±3,99	5,12	0,00*	64,11±6,89
Tenise başlama yaşı	9,45±3,55	10,0±3,65	1,16	0,25	9,00±3,46
Aktif tenis oynama yılı	5,52±3,70	4,44±3,64	1,94	0,58	6,29±3,61

Çalışmada yer alan kadın ve erkek tenisçilerin yaş, tenise başlama yılı ve aktif olarak tenis oynama yılları arasında anlamlı fark bulunmamıştır ($p<0,05$). Genç tenisçilerde başarı kazanan ve kazanmayan sporcuların SÖBM ölçeğinden aldıkları puanlar aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2.

Çalışma grubunda derecesi olan ve olmayan sporcuların S.Ö.B.M ölçeğinden elde ettiği puanlar.

Ölçeğin alt boyutları	Derecesi Olanlar	t	p	Derecesi Olmayanlar
	$\bar{X}\pm S.S$ (n=26)			$\bar{X}\pm S.S$ (n=35)
G.G.G.(puan)	3,40±0,37	3,67	0,00*	2,97±0,52
B.O.G.(puan)	3,48±0,52	0,88	0,38	3,38±0,38
B.K.G.(puan)	2,70±0,51	1,83	0,07	2,45±0,53
B.G.(puan)	0,78±0,52	-1,07	0,29	0,93±0,53
Toplam(puan)	9,58±1,00	2,75	0,00*	8,80±1,18

Çalışma grubunda yer alan derecesi olan ve olmayan sporcuların ölçekten aldıkları puanlar karşılaştırıldığında GGG alt boyutunda ve toplam puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$).

Tablo 3.*Çalışma grubundaki tenisçilerin cinsiyetlere göre SÖBM ölçeğinden aldıkları puanlar.*

Ölçeğin alt boyutları	Tüm grup $\bar{X}\pm S.S$ (n=61)	Kadınlar $\bar{X}\pm S.S$ (n=25)	t	p	Erkekler $\bar{X}\pm S.S$ (n=36)
G.G.G.(puan)	3,15±0,55	3,20±0,62	0,58	0,56	3,12±0,41
B.O.G.(puan)	3,42±0,44	3,46±0,37	0,58	0,56	3,39±0,49
B.K.G.(puan)	2,56±0,33	2,57±0,43	0,16	0,87	2,54±0,59
B.G.(puan)	0,86±0,53	0,89±0,45	0,32	0,78	0,84±0,58
Toplam(puan)	9,13±1,17	9,23±1,18	0,55	0,59	9,06±1,17

Kadın ve erkek tenisçilerin ölçekten aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır ($p>0,05$).

Tablo 4.*Ulusal tenis turnuvalarında derecesi olan ve olmayan kadın tenisçilerin SÖBM ölçeğinden aldıkları puanlar.*

Ölçeğin alt boyutları	Derecesi Olanlar $\bar{X}\pm S.S$ (n=8)	t	p	Derecesi Olmayanlar $\bar{X}\pm S.S$ (n=17)
G.G.G.(puan)	3,71±0,26	3,00	0,00*	2,96±0,60
B.O.G.(puan)	3,54±0,37	0,77	0,45	3,42±0,37
B.K.G.(puan)	2,82±0,25	2,08	0,05	2,45±0,46
B.G.(puan)	0,72±0,38	-1,28	0,21	0,97±0,46
Toplam(puan)	10,07±0,37	2,75	0,01*	8,84±1,23

Kadın tenisçilerde ulusal derecesi olanlar ve olmayanlar arasında ölçeğin alt boyutlarından GGG'ünde istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$).

Tablo 5.*Ulusal tenis turnuvalarında derecesi olan ve olmayan erkek tenisçilerin SÖBM ölçeğinden aldıkları puanlar.*

Ölçeğin alt boyutları	Derecesi Olanlar A.O±S.S (n=18)	t	p	Derecesi Olmayanlar A.O±S.S (n=18)
G.G.G.(puan)	3,27±0,37	2,31	0,03*	2,97±0,44
B.O.G.(puan)	3,45±0,58	0,69	0,50	3,34±0,40
B.K.G.(puan)	2,65±0,59	0,99	0,33	2,45±0,60
B.G.(puan)	0,80±0,58	-0,42	0,68	0,89±0,59
Toplam(puan)	9,37±1,13	1,60	0,12	8,76±1,16

Erkek tenisçilerde ulusal derecesi olanlar ve olmayanlar arasında ölçeğin toplam puanları arasında ve alt boyutlardan GGG'ünde istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$).

4.TARTIŞMA ve SONUÇ

Sporda performansı etkileyen en önemli faktörlerden biride motivasyon seviyesidir. Motivasyon seviyesinin artırılması daha yüksek performansa ulaşmada etkili olabilir (Ünsal, 2015). Bu çalışmanın amacı SÖBM düzeyinin genç tenisçilerde müsabaka performansı üzerine etkisini incelemektir.

Literatürde gençlerde SÖBM düzeyinin spor performansı üzerine etkilerini inceleyen bazı çalışmalara rastlanmıştır. Bireysel sporlarda Türkiye’de ilk üç sraya giren 280 genç sporcu üzerinde yapılan bir araştırmada Willis’in SÖBM ölçeği kullanılmıştır. Ölçeğin alt boyutlarından güç gösterme güdüsü, başarılı olma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsü puanları Türkiye şampiyonalarında birincilik elde edenlerin ikinci ve üçüncülük elde edenlere göre daha fazla bulunmuştur. Bu çalışmanın sonuçlarına göre üst sıralarda başarı elde eden sporcuların üzerindeki sorumlulukların daha fazla olduğu bu nedenle daha fazla antrenman yaparak başarılarını sürdürdüklerini belirtmektedir (Ünsal, 2015).

Kolej spor turnuvalarında 72 madalya kazanan ve 72 madalya kazanmayan kadın (ortalama 22,3±3,4 yaş) sporcuların başarı motivasyonlarının karşılaştırıldığı bir çalışmada madalya kazanan sporcuların daha yüksek başarı motivasyonuna sahip oldukları belirlenmiştir. Bu çalışmada M. L. Kamlesh (1990) tarafından geliştirilen sporcu başarı motivasyonu ölçeği kullanılmıştır. Bu çalışmanın sonuçlarına göre başarı motivasyonunun yüksek düzeyde başarılı sporcuları ayırt etmek için önemli bir faktör olduğu belirtilmektedir (Anil, 2016).

Futbolcularda başarı motivasyonu seviyesinin bazı değişkenlere göre etkisinin incelendiği bir çalışmada Willis’in SÖBM ölçeği kullanılmıştır. Ölçekte elde edilen sonuçlar incelendiğinde ulusal ligde oynayan futbolcuların oynamayanlara göre motivasyon puanları daha yüksek bulunmuştur (Zait, 2014).

Üniversiteler arası turnuvalarda yarışan ve daha önce ulusal yarışmalara katılan ve katılmayan 100 karate sporcusunun motivasyon seviyelerinin karşılaştırıldığı bir çalışmada Willis tarafından geliştirilen SÖBM ölçeği kullanılmıştır. Çalışma sonucunda ulusal yarışmalara katılan sporcuların katılmayanlara göre daha yüksek motivasyon düzeyine sahip oldukları belirlenmiştir (Aytekin, 2015).

Birçok çalışmada tenis sporunun zihinsel özellikleri açıklanmıştır. 8-10 yaşında tenis oyuncuları üzerinde yapılan bir çalışmanın sonuçlarına göre uluslararası seviyeye ulaşan oyuncularının uluslararası seviyeye ulaşamayanlardan daha fazla başarı motivasyonu puanı elde etmişlerdir. Başarı motivasyonu tenis performansını etkileyen önemli bir parametredir.

Çalışmamızda ulusal turnuvalara katılan elit tenisçilerden Türkiye derecesi olanların olmayanlara göre SÖBM ölçeğinden elde edilen toplam puanların ve GGG alt boyutundan elde edilen puanların daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Profesyonel basketbolcularda SÖBM düzeyinin cinsiyetler açısından karşılaştırılması çalışması sonuçlarına göre erkek basketbolcuların güç gösterme güdüsü puanları, bayan basketbolcuların puanlarından daha yüksek çıkmıştır. Basketbolcuların cinsiyetler açısından başarıya yaklaşma güdüsü sonuçlarında anlamlı bir fark bulunmuştur. Sonuçlara göre; erkeklerin başarıya yaklaşma güdüsü puanları, bayanların puanlarından daha düşük çıkmıştır. Son olarak basketbolcuların cinsiyetler açısından başarısızlıktan kaçınma güdüsüne ait sonuçlara bakıldığında ise sonuçlarda anlamlı bir farka rastlanmamıştır (Zafer, 2006). Bu çalışmada SÖBM ölçeğinden elde edilen puanlarda cinsiyetler arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Ancak derecesi olan ve olmayan kadın ve erkek tenisçilerin SÖBMÖ toplam puanlarının ve GGG alt boyutu puanlarının derecesi olan tenisçilerde daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Güç gösterme güdüsü, bireyin diğer insanlar üzerinde etki yaratma, prestij sahibi olma ve diğerleri ile

karşılaştırıldığında onlardan daha güçlü olma şeklinde kendini gösterir. Bireyler güç gösterme güdülerini doyuma ulaştırabilecekleri organizasyonlara ve profesyonel alanlara yönelme eğilimi gösterirler (Tazegül, 2010).

Sonuç olarak genç tenisçilerde spora özgü başarı motivasyon düzeyinin performansı etkileyen bir parametre olduğu belirlenmiştir. Her iki cinsiyetin SÖBM düzeyleri arasında fark olmadığı ancak kadın ve erkek tenisçilerin her ikisinde de derece elde edenlerin toplam puanlarının fazla olduğu belirlenmiştir. Özellikle GGG puanlarının bu yaş grubu tenisçilerin derece yaparak başarılı olmalarında etken bir faktör olduğu söylenebilir. Bu nedenle tenis antrenörleri genç yaştaki oyuncuların motivasyon düzeyini geliştirecek yöntemler kullanarak sporcularının ilerideki performanslarını artırabileceği önerilmektedir. Ayrıca sporcuların spora özgü başarı motivasyon düzeylerinin belirlenmesi yetenek seçimi kriterleri arasında kullanılarak ileride başarılı olması muhtemel sporcuların belirlenmesinde kullanılabilir. Halterciler üzerinde yapılan bir çalışmada erkeklerin kadınlara göre daha yüksek motivasyon seviyesine sahip olduğu belirlenmiştir. Halter sporu da tenis gibi bireysel bir spordur ve yarışma başarısı da başarısızlığı da sporcunun kendisine aittir (Can, 2010). Ancak bizim çalışmamızda cinsiyetler arasında bir fark belirlenmemiştir. Bunu nedeni olarak spor branşları arasındaki motivasyonel farklılıktan kaynaklanıyor olabilir.

KAYNAKÇA

- Aktop, A. (2002). *Spora Özgü Başarı Motivasyonu İle Psikolojik ve Yapısal Özelliklerin Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Antalya.
- Anil, M. (2016). *A Comparison of Sports Achievement Motivation between The Medal Winning And Non-Medal Winning Athletes in The Inter College Sports Tournaments*, *International Journal of Physical Education, Sports and Health*, 3(6): 72/73.
- Aytekin, S. Ünsal, T., (2015). *Comparison of the Motivation Levels of the National and Non-National Karate Players*, *The Journal of Sports and Physical Education*, 112, 202-206.
- Bora, M. V. Cengiz, R., (2016). *The Effect of Communication between Student Athletes and Physical Education Teachers on Competition Success and Motivation*, *SHS Web of Conference*, 31, 010116.
- Joseph, B. Sean H. (2004). *A Review of Primary and Secondary Influences on Sport Expertise*, *High Ability Studies*, Vol. 15, No. 2.
- Miguel, C. Machar M. R. (2007). *Motivation in Tennis*, *Br J Sports Med*, 41:769-772, Piotr U., *Level of Achievement Motivation of Young Tennis Players and Their Future Progress*, *Journal of Sports Science and Medicine*, 2, 184-186.
- Talışık, Ç. B. (2009). *Tenis Sporunda, Spora Katılım Güdüleri ve Başarı Algısının Cinsiyet Faktörü İle İncelenmesi*, Lisans Tezi, Antalya,
- Tiryaki, Ş. Gödelek E., (1997). *Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeğinin Türk Sporcuları için Uyarlanması Çalışması*, *Uluslararası Spor Psikolojisi Sempozyumu Bildiri Kitapçığı*, Bağırhan Yayinevi, s:s 128-141, Ankara.
- Ünsal, T. (2015). *Comparison on motivation levels of sports people who rank among top three in Championships of Turkey in personal branches*, *International Journal of Physical Education, Sports and Health*, 2(2): 78-82.
- Zafer, A. Gökhan, Ç., İlknur, Y., Nihal, E., (2006). *Profesyonel Basketbolcularda Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyinin Cinsiyetler Açısından Karşılaştırılması*, *Spormetre*, 4 (2) 55-59.
- Zait, B. A. Fatih, M. U. Ümit, Y. Aykut, D. Fatih, M. (2014). *Investigating Success Motivation Levels of Sporters in Football Branch with regards to Certain Variables*, *International Journal of Science Culture and Sport, Special Issue*.
- Willis, J. D. Campbell L. F. *Exercise Psychology*, *Human Kinetics Publisher*, 75-77, 1992.

EXTENDED ABSTRACT

1. Introduction

There is a positive relationship between the performance of athletes and their physical qualifications. Although many athletes have similar qualifications and training opportunities, only a few of them can succeed. There are many reasons for this. One of these reasons is motivation (Can, 2010).

With the use of experimental psychology, various methods have been used to measure motivation. Projective tests, complex and simple structured questionnaires are some of these methods. Until today, the studies on the motivational structures of athletes in different sports branches, and on their changes in time have been carried out (Aktop, 2002).

Motivation has been the main subject of sports and exercises psychology, as well as of general psychology in recent years. The psychological factors underlying the participation of young people in health or performance-related physical activities are of great interest (Abakay, 2010).

According to sports scientists, various factors have effected on keeping performance at a high level, and on the acquisition of performance. These factors can be divided into two groups as primary and secondary factors. Genetic, training, and psychological factors from the primary factors, and socio-cultural and moderately effective other relevant factors (such as the maturity level of athletes, the number of tournaments it participates in, etc.). Secondary factors are also important for the acquisition of high-level performance. Psychological factors from primary factors appear as high level of self-confidence and concentration, and less distractibility in players with successful performance. The players with a successful performance have more positive thoughts about their performances. Moreover, successful athletes have less anxiety before and during the competition, and they can have a good performance by controlling their anxiety levels (Joseph, 2004).

Motivation is the sum of stimulants that direct the organism to do a certain and regular behavior. For many years, the theory of success motivation has tried to explain the reasons why people participate in physical activities. In this process, motivation is the force which has an effect on the direction of the individual (Bora, 2016).

According to Atkinson, success motivation involves two personality structures including motive to succeed and motive to avoid failure. As well as the motive to succeed is defined as “the ability to experience pride and satisfaction on the success gained”, the motive to avoid failure can be defined as “the ability to experience being ashamed or sadness due to failed outcomes” (Tazegül, 2013).

Success motivation is defined as “doing a job skillfully, succeeding it perfectly, overcoming the obstacles, doing the job in a better way than others”. In other words, “success motivation can be defined to resist failure, and strive to achieve a task”. All individuals tend to be in peaceful conditions and avoid disturbing situations, Success motivation is an internal motivation, but is influenced by external factors. Target appropriateness, participation in the activity and awards are the main external factors. As a result, success motivation is individual’s strive for being successful and insist on

that. The theory of success motivation explains the underlying reasons for this effort (Tazegül, 2013).

Tennis is one of the sports that require different psychological skills. Jimmy Connors, the American champion, stated in 1981 that tennis is a mental sport by 90 % (Piotr, 2003). The tennis player's attention and success motivation levels are the most important psychological factors affecting the performance of a tournament (Taşık, 2009). It is important to determine success motivation in the selection of skillful athlete. Because, it is a strong indicator of the future performance of players' tennis careers (Piotr, 2003). Therefore, tennis trainers should develop to manage many important mental skills, such as enjoyment and having good time during trainings, self-confidence, positive thinking / self-talking, acceptance of mistakes, focusing / concentration, emotion control, honesty, training intensity, especially in tennis players over the age of 14 (Miguel, 2007). One way to improve the motivation of athletes is to help an athlete determine the goals he or she can achieve by becoming aware of his/her own limitations. If an athlete thinks he or she cannot achieve his or her goals, his/her level of anxiety will increase likely causing his performance to decrease (Piotr, 2003).

Based on all these information, it was aimed in this study to determine the effect of motivation level on the tournament performance of young tennis players. Furthermore, it was intended to reach a result by comparing the motivation levels of the players in these ages with their genders and the degrees of achievement.

2. Method

61 young tennis players (36 men, 25 women), between 14-18 years of age, voluntarily participated in the study. The study group was formed from the individuals, actively playing tennis sport in three different tennis clubs in Antalya province. A consent form was received from all the participants' families before starting the questionnaire. All participants were informed about the research at the beginning of the study.

The participants in the study first filled out a questionnaire form containing personal information. The Sports-Specific Success Motivation Scale (SSSMS), developed by Willis in 1982, was then used to measure the success motivation of the tennis players. The Sports-Specific Success Motivation Scale is a five point likert scale with a total of 40 items, and its items are expressed as "never", "very few", "sometimes", "quite a few", and "always". In the scale, power motive (POW) was intended to be measured with 12 items, motive to succeed (MS) with 17 items, and motive to avoid failure (MAF) with 11 items (Tiryaki, 1997). Willis's Sports-Specific Success Motivation Scale consists of two sub-dimensions. The first one of these sub-dimensions is the power motive (POW), the second one is success-related motives.

Success-related motives are motive to approach success (MAS), and motive to avoid failure (MAF). The motive to approach success is synonymous with Motive to Succeed, which is included in Atkinson's Theory and is often used as a motive to succeed in the literature (Tiryaki, 1997).

The validity and reliability studies of the scale were conducted on 996 university and high school students. For the three subscales, the alpha reliability coefficient was found between $r=0.76$ and 0.78 , and the test reliability coefficient was found between $r=0.69$ and 0.75 . It was adapted to Turkish athletes by Tiryaki and Gödelek. As a result of the

reliability analyzes performed by Tiryaki and Gödelek, alpha reliability coefficients were found as follows: $r=0,81$ for the subscale of Power Motive, $r=0,82$ for the subscale of motive to approach success, and $r=0,80$ for the subscale of motive to avoid failure (Tiryaki, 1997).

Statistical method: The descriptive statistics of all participants were made. A t-test was used to determine the difference between the groups (men and women who took part or didn't take part in the tournaments). The level of significance was determined as $\alpha=0.05$.

3. Findings, Discussion and Results

One of the most important factors that affect performance in sports is the level of motivation. Increasing the level of motivation may be effective in achieving higher performance (Ünsal, 2015). The purpose of this study is to examine the effect of the level of SSSM on young tennis players' tournament performance.

There are some studies in the literature that examine the effects of the level of SSSM on young athletes' performance. Willis' SSSM scale was used in a study conducted on 280 young athletes who ranked among the top three in individual sports. The scores of power motive, motive to succeed, and motive to avoid failure, which are among the subscales of the scale, of people who came first at the championship in Turkey were found higher than those who came in second and third. The results of this study suggest that the athletes who gain success at the top-level have more responsibilities, and therefore they can maintain their success by doing more training (Ünsal, 2015).

In a study comparing the success motivation of 72 female athletes who have won a medal, and of 72 female athletes who haven't won any medal (average 22.3 ± 3.4 years) in college sports tournaments, it was found that the medalist athletes had higher success motivation. In this study, athletes' success motivation scale, developed by M.L. Kamlesh (1990), was used. The results of this study suggest that success motivation is an important factor for distinguishing high-level successful athletes (Anil, 2016).

Willis' SSSM scale was used in a study in which the athletes' success motivation level was examined on the basis of some variables. When the results obtained from the scale were examined, it was found that the motivation scores of the athletes who had been playing in the national league were higher than those who hadn't (Zait, 2014).

SSSM scale, developed by Willis, was used in a study in which the motivation levels of 100 karate players who had competed in interuniversity tournaments, and who had previously participated in national competitions and of those who hadn't were compared. As a result of the study, it was determined that the motivation levels of the athletes who had participated in national tournaments were higher than those who hadn't (Aytekin, 2015).

The mental characteristic of tennis sport has been described in many studies. The results of a study conducted on junior tennis players at the age of 8-10 suggested that the players who achieved international level-success had more success motivation than those who didn't. Success motivation is an important parameter affecting tennis performance.

It was determined in our study that elite tennis players who had participated in national tournaments and placed in the tournaments in Turkey had higher scores from SSSM scale and from the sub-dimension of POW than those who did not take place.

As a result of the comparison of professional basketball players' levels of SSSM in terms of gender, it was found that male basketball players' power motive scores were higher than female basketball players. A significant difference was found in the results regarding basketball players' motive to approach success regarding gender. According to the results; male's scores of motive to approach success was lower than females' scores. Finally, when the results regarding basketball players' motive to avoid failure were examined, no significant difference was found in the results (Zafer, 2006). In this study, no significant difference was found between the scores obtained from SSSM scale and gender. But, it was found that SSSMS total scores and POW sub-dimension scores of the tennis players who had placed in the tournaments were higher than those who hadn't. Power motive reveals itself as individual's forming influence on other people, being prestigious, and being stronger than others when compared to others. Individuals tend towards organizations and professional areas where they can satisfy their power motives (Tazegül, 2010).

As a result, it has been determined that the level of sports-specific success motivation is a parameter that affects the performance of young tennis players. It was determined that there was no difference between both gender' levels of sport-specific success motivation. However, the total scores of those who had placed in the tournaments, regardless of male or female, were higher than those who hadn't. Especially POW scores can be said to be an effective factor for young tennis players in this age group to be successful placing in the tournaments. Accordingly, it has been recommended that tennis trainers should use methods that improve the motivation level of young players, which will increase players' future performances. Besides, the determination of sports-specific success motivation levels can be used among skillful athlete selection criteria, and accordingly in the selection of potential athletes who are likely to succeed in the future. It was determined in a study conducted on weightlifters that men have a higher level of motivation than women. Weightlifting sports is also an individual sport like tennis, and the success and failure of competition belong to the athlete himself (Can, 2010). However, no difference was found between genders in our study. This may be due to motivational differences between sports branches.